

กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

ศธ
13
5/2533

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961119356

กรอบและทิศทางการพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ
(พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่าการพัฒนาประเทศในหลายทศวรรษที่ผ่านมา มุ่งเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศจากพื้นฐานรากเหง้าเกษตรกรรม จนมาเป็นประเทศอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางวัตถุทำให้มีผลต่อเนื่องถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและจิตใจของประชาชนอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้าง และแบบประเพณีดั้งเดิมของสังคมไทย ประกอบกับการที่ระบบข่าวสารและการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก กระแสวัฒนธรรมต่าง ๆ จึงไหลบ่าเข้าสู่สังคมไทยเป็นผลให้มีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ภายใต้อิทธิพลของความต้องการที่จะทันสมัยและก้าวหน้าอย่างขาดการเลือกสรร และปรับปรนให้ประสานสอดคล้องกับรากฐานเดิมของวัฒนธรรมไทย ดังนั้น เพื่อให้สังคมไทยดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงมีการพัฒนาอย่างก้าวหน้าและมีดุลยภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยยึดมิติทางวัฒนธรรมเป็นกรอบความคิดแม่บทก่ให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยที่คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีอำนาจ และหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเสนอแนะ ให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย วัฒนธรรมต่อคณะรัฐมนตรีและวางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติจึงแต่งตั้ง

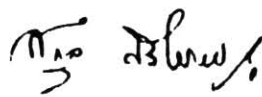
คณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อจัดทำรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) สำหรับใช้เป็นแผนที่ และเข็มทิศนำทางในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) นี้

ในการจัดทำรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) นี้ได้มีการประมวล ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร รายงาน การวิจัย การประชุมสัมมนาทางวิชาการ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ หลายครั้ง ตลอดจนได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาสังคมโลกที่จะส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย ปัญหาสังคมและวัฒนธรรมที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ และคาดว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้พิจารณารอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) ตามที่คณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรมเสนอ โดยได้ให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงสาระสำคัญ แล้วมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๒ ให้ความเห็นชอบ จากนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) นี้ เสนอคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้ผ่านเรื่องให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณา แล้วลงมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๒ ให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ได้นำมาบรรจุไว้ใน กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) นี้แล้ว

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ขอขอบคุณคณะอนุกรรมการวางแผนวัฒนธรรมทุกท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ช่วยกันระดมความคิด สติปัญญา และประสบการณ์ความรู้ มาช่วยกันจนกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) นี้ สำเร็จ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและพิมพ์เป็นเอกสารเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นกรอบและทิศทางนำร่องในการพัฒนาวัฒนธรรมให้สมสมัย หวังว่าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะใช้กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) นี้ เป็นกรอบในการพิจารณากำหนดวางแผนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาประเทศให้เหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้สังคมไทยได้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีการพัฒนาอย่างก้าวหน้าและมีคุณภาพต่อไป

(นายสกุล ศรีพรหม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สารบัญ

คำนำ

ความเป็นมา

๑

วิเคราะห์ สรุป สภาพและปัญหาวัฒนธรรม

๓

กรอบและทิศทางการดำเนินงานวัฒนธรรมแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

๑๑

ภาคผนวก

๑๖

กรอบและทิศทางการพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๓๕ – ๒๕๓๙)

ความเป็นมา

วัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ ที่เกิดจากระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ วัฒนธรรมมีทั้งสาระและรูปแบบที่เป็นระบบความคิด วิธีการโครงสร้างทางสังคม สถาบัน ตลอดจนแบบแผนและทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น การดำเนินงานใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมจึงจำเป็นต้องเข้าใจบริบทและเงื่อนไขแวดล้อม ศักยภาพของมนุษย์ ตลอดจนสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงวิถีชีวิตให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดยั้ง

ตามนัยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๒๑ มาตรา ๖๔ ที่ตราไว้ว่า “รัฐพึงส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ” กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะอนุกรรมการวางแผนวัฒนธรรม อันมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการประสานงาน การกำหนดแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ ได้รับมอบหมายให้จัดทำแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

เป็นการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๔) เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำไปบรรจุเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) ประกอบกับสหประชาชาติได้ประกาศในปี พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๔๐ เป็นทศวรรษโลก เพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมและขอความร่วมมือรัฐสมาชิกร่วมจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมด้วย โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาคน สิ่งแวดล้อม และสังคม กล่าวคือ พัฒนาคอนให้เจริญเติบโตทั้งทางร่างกายและจิตใจ พัฒนาสภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยให้ความสำคัญแก่ความสัมพันธ์ของคนให้อยู่ร่วมกันอย่างผาสุกเสมอหน้า

ในการนี้ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร รายงาน การวิจัย การประชุมสัมมนาข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ คณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้งหลาย ตลอดจนได้ศึกษาวิเคราะห์สังคมโลกที่จะส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย อันเป็นปัญหาวิกฤตทางวัฒนธรรมอยู่ในขณะนี้ และได้นำข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาประมวลสรุปเป็นกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้มีมติเมื่อ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๒ ให้ความเห็นชอบและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๒ ให้ความเห็นชอบแล้ว โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ สรุป สภาพและปัญหาวัฒนธรรม

การพัฒนาเศรษฐกิจและการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ในหลายทศวรรษที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจากพื้นฐานรากเหง้าเกษตรกรรมจนมาเป็นอุตสาหกรรมนับว่าประสบผลสำเร็จระดับหนึ่งที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้า ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุและมีผลต่อเนื่องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและจิตใจอย่างมากด้วย กล่าวคือในทางด้านวัตถุได้มีการนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตและดำรงชีวิตมากขึ้นทางด้านสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสับสนในเรื่องของมโนทัศน์ และค่านิยม มีความขัดแย้งระหว่างบทบาทหน้าที่ของบุคคล และสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างและแบบประเพณีดั้งเดิมของสังคมไทยให้แปรเปลี่ยนไปด้วย ในขณะที่เดียวกันระบบความสัมพันธ์ของสังคม “ประชาธิปไตย” ก็เป็นไปอย่างสับสนด้วยการใช้เงินและอิทธิพลเป็นฐานขาดแนวทางที่เป็นธรรม ทางด้านจิตใจ คนไทยถอยห่างออกจากศรัทธาความเชื่อในศาสนธรรมซึ่งเคยใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทำให้เกิดภาวะความเสื่อมทรามทางศีลธรรมและจริยธรรมอย่างน่าวิตก ประกอบกับการที่ระบบข่าวสารและการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก กระแสวัฒนธรรมต่าง ๆ จึงไหลบ่าเข้าสู่สังคมไทย เป็นผลให้มีการรับวัฒนธรรมต่าง ๆ ภายใต้อิทธิพลของความต้องการที่จะทันสมัย และก้าวหน้าอย่างขาดการเลือกสรรให้ประสานสอดคล้องกับรากฐานเดิมของวัฒนธรรมไทย

เพื่อให้สังคมไทยดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง มีการพัฒนาอย่างก้าวหน้า และเหมาะสมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยยึดมิติทางวัฒนธรรมเป็นกรอบความคิดแม่บทที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุล และมีประสิทธิภาพมากกว่าอดีต ในการนี้จำเป็นอยู่เองที่จะต้องศึกษา วิเคราะห์ปัญหาทางสังคม และวัฒนธรรมที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ และคาดว่าจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นในห้วงเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) ปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวพอจะจำแนกได้ดังนี้ คือ

๑. ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมและการขาดคุณภาพระหว่างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับทางสังคม/วัฒนธรรม

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้ แร่ธาตุ ทวีพืชนดิน สัตว์ในน้ำ เพื่อสนองความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์ ทำให้ระบบนิเวศวิทยาเปลี่ยนแปลงไป สูญเสียเนื้อที่ป่า เสียดุลวงจรชีวิตของพืชและสัตว์ขาดแคลนทรัพยากรที่เคยอุดมสมบูรณ์มาแต่กาลก่อนตลอดจนเกิดมลพิษทั้งในอากาศและในดิน กล่าวได้ว่า มนุษย์เอาเปรียบธรรมชาติเล็งเห็นทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่ได้เปล่าต้องรีบไขว่คว้ามาปรนเปรอความสุขของมนุษย์ ซึ่งมีความโลภและความเห็นแก่ตัวเป็นเหตุ

การเอาเปรียบธรรมชาติแวดล้อมดังกล่าว มีเหตุที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงค่านิยมตามระบบเศรษฐกิจทุนนิยม พาณิชยกรรม และวัตถุนิยม ที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ทำให้คนส่วนใหญ่มีความคับแค้นทางจิตใจ ความอิจฉาริษยา ความเครียด ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้ด้วยเล่ห์กล เกิดวิกฤติการณ์ทางวัฒนธรรมมากเท่า ๆ กับวิกฤติการณ์ทางสังคม ดังจะเห็นได้ว่า

การส่งเสริมการส่งออกในผลิตภัณฑ์เกษตร อุตสาหกรรม แรงงาน และการบริการทางเพศ ทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางศีลธรรมในวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งในชนบทและในเมือง ทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด ภายใต้อิทธิพลของเศรษฐกิจทุนนิยมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีช่องว่างมหาศาลระหว่างผู้ได้เปรียบกับผู้เสียเปรียบในสังคม ชาวไร่ ชาวนา และผู้ใช้แรงงาน เป็นหนี้สินตลอดชีวิต เงินเป็นปัจจัยหลักในสังคมสมัยใหม่ แต่เงินก็มีได้ให้ความสุขอันแท้จริงแก่ใคร แม้แต่ผู้ได้เปรียบ

๒. ความสัมพันธ์ ความอบอุ่น และความเป็นปึกแผ่นของสมาชิกในครอบครัวและสังคมเสื่อมทรามลง

แต่เดิมคนไทยส่วนใหญ่อยู่รวมกันในกลุ่มชนหมู่บ้านตามท้องถิ่นต่าง ๆ ในระบบเครือญาติและสังคมที่สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทำให้ชุมชนที่อยู่ในท้องถิ่นเดียวกันต้องพึ่งพาอาศัยกันในทางสังคม เศรษฐกิจ และการปกครอง จนเกิดความมั่นคงและความเป็นปึกแผ่นทางสังคมร่วมกัน ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เช่นเครื่องจักรกลมาใช้ในการประกอบอาชีพ ทำให้ชนบทต้องพึ่งเมืองมากขึ้น และชนบทบางแห่งก็แปรสภาพกลายเป็นเมือง คนรุ่นใหม่เรียนรู้เทคโนโลยีและวัฒนธรรมใหม่จากเมือง ทำให้เกิดค่านิยมและทัศนคติใหม่ ๆ จนเกิดความไม่เข้าใจและขัดแย้งกันกับคนรุ่นเก่า

นอกจากนั้น จากแนวทางการพัฒนาในทศวรรษหน้า สังคมไทยจะก้าวเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมตามระบบทุนนิยมอย่างแน่นอนอนจะมีผลทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานและหึ่งการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเข้ามาประกอบอาชีพอุตสาหกรรมและบริการ การอพยพดังกล่าวจะทำให้ครอบครัวในชนบทระทบกระเทือนเพราะผู้ที่อยู่ในแรงงานก็จะแยกตัวออกจากพ่อแม่ ญาติพี่น้องเข้ามาหางานทำในเมือง ครอบครัวที่มีความ

สัมพันธ์อันอบอุ่นแนบแน่น ระหว่างพ่อ แม่ ลูกจะต้องพลัดพรากจากกัน
ไป จะมีครอบครัวจำนวนมากที่ทิ้งลูก ๆ ในวัยเรียนไว้กับปู่ย่า ตายาย
ส่วนพ่อแม่ก็จะอพยพเข้าเมือง ที่น่าวิตกก็คือ การที่พ่อแม่อพยพเอาลูก
จากชนบทเข้ามาอยู่ในเมืองด้วย การปรับตัวของครอบครัวที่เคยอาศัยอยู่
ในชนบทให้เข้ากับสังคมเมืองอันอยู่ในภาวะอึดอัดของหัวหน้าครอบครัว
นั้นเป็นภาวะที่มีผลกระทบต่อเด็ก ๆ มาก พ่อแม่ต้องหาเช่ากินค้ำ ไม่มี
เวลาดูแลอบรมลูกหลาน เด็ก ๆ ก็เติบโตขึ้นข้างกองขยะ วัสดุก่อสร้างอย่าง
เสียงต่ออันตรายหรือไม่มีชีวิตอย่างด้อยคุณภาพ อยู่ในชุมชนแออัด
ในส่วนของชนชั้นกลางในเมืองก็ต้องทำงานหนักขึ้น เพราะถูกหลอมให้
อยู่ในกรอบของวัฒนธรรมเมืองแบบวัตถุนิยม มุ่งแต่หาเงินผ่อนบ้าน
ผ่อนรถ และเครื่องใช้เงินผ่อนนานาชนิด จนหมดเวลา หมดอารมณ์ที่จะ
มาดูแล อบรม สั่งสอน และให้ความอบอุ่นแก่ลูกหลานได้เพียงพอ
สถาบันครอบครัวที่เคยทำหน้าที่ดูแลควบคุมแนะนำให้ความรัก ความเข้าใจ
อันเป็นสายที่โยงใยเชื่อมชีวิตในครอบครัวให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง
ปลอดภัยและมีคุณธรรม จึงเสื่อมลงเป็นลำดับ คนเฒ่าคนแก่ ซึ่งเป็น
ทรัพยากรสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมดังเช่นในอดีต ไม่ได้แสดง
บทบาทหน้าที่ตามระบบดั้งเดิมของวัฒนธรรมไทย ทั้งยังถูกละเลยทอดทิ้ง
จากคนรุ่นใหม่ เด็กและเยาวชนมีโอกาสถูกดึงเข้าสู่อบายมุขนานาประเภท
ได้โดยง่ายขึ้น ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาอาชญากร
จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างน่าวิตก

๓. การขาดการยอมรับภูมิปัญญาชาวบ้าน

การปกครองประเทศโดยการรวมศูนย์อำนาจทุกแห่งทุกมุมไว้ที่
ส่วนกลาง ทำให้ “วัฒนธรรมกรุงเทพฯ หรือ วัฒนธรรมเมืองหลวง” ซึ่ง
รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาผสมผสาน มีอิทธิพลแผ่กระจายครอบงำ
ไปทั่วประเทศ ส่งผลให้ความเป็นตัวของตัวเอง และความมีศักดิ์ศรี ความ

ภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีมาในอดีตทั้งหัวเมืองฝ่ายเหนือ ฝ่ายใต้ และอีสานได้ถดถอยเหือดหายไปทุกขณะ วัฒนธรรมชาวบ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้านที่เคยพัฒนาขึ้นมาใช้ให้เหมาะสมแก่สภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นอันแสดงออกมาในรูปของภาษา ขนบธรรมเนียม การละเล่นและวิธีการกินอยู่ ถูกดูแคลนว่าโง่เขลา ป่าเถื่อนไม่เท่าเทียมวัฒนธรรมจากเมืองกรุง ชาวบ้านในส่วนภูมิภาคได้รับอิทธิพลหลายรูปแบบ โดยเฉพาะทางการศึกษาและสื่อมวลชน ให้สูญเสียความภาคภูมิใจในพื้นที่วัฒนธรรมของตนเอง หมดความภูมิใจในถิ่นกำเนิด และรกรากวัฒนธรรมของตน ซึ่งเท่ากับได้สูญเสียจิตวิญญาณบนพื้นฐานที่บรรพบุรุษสั่งสมไว้ให้เป็นมรดกวัฒนธรรม คนจำนวนมากเหล่านี้เป็นมหาชนของประเทศที่มีสภาพไม่เป็นตัวของตัวเองอีกต่อไป แต่ได้รับเอาวัฒนธรรมส่วนกลางโดยปราศจากความรู้ ความเข้าใจอันถ่องแท้

๔. การปรับปรนทางวัฒนธรรมไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของระบบเศรษฐกิจและสังคมเกษตรกรรม เพื่อกินเพื่ออยู่เป็นสังคมเกษตรกรรมเพื่อขาย จนมาเป็นสังคมอุตสาหกรรมและกำลังจะเป็นสังคมข้อมูลข่าวสารภายในระยะเวลาอันสั้นเพียง ๒-๓ ทศวรรษ ทำให้ประชาชนเกิดความสับสน จนทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับวัฒนธรรมในแต่ละสังคม ซึ่งมีอยู่ในกาลเทศะเดียวกัน ประกอบกับความไม่เข้าใจความคิด วิธีการและเทคโนโลยีที่รับเข้ามาใหม่ จึงขาดความสามารถในการปรับปรนทางวัฒนธรรมให้สมสมัย เป็นต้นว่า การนำเอาสหรณห์เข้ามาใช้ แต่ไม่สร้างกลไกหรือกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับนิสัยของไทย ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยที่รับมาจากตะวันตก

ในทางปฏิบัติตกอยู่ใต้อิทธิพลของเงินและอำนาจ ทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ในทางที่ผิด ประชาชนส่วนใหญ่ไม่สามารถทานดุลาอำนาจได้เพียงพอ ประชาธิปไตยจึงไม่อาจอำนวยประโยชน์ให้กับประชาชนได้เท่าที่ควรจะเป็น

๕. ประชาชนมีความสับสนและเสื่อมศรัทธาในสถาบันทางศาสนา

วิถีชีวิตตามกระแสเศรษฐกิจสมัยใหม่ ทำให้คนเร่งรีบทำมาหากิน แข่งขันชิงดีชิงเด่นจนไม่เห็นความสำคัญของศาสนา ว่าจำเพาะพุทธศาสนา ระบบการให้การศึกษา และการปกครอง คณะสงฆ์หย่อนยานและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร อีกทั้งความสามารถ วิธีการเผยแผ่ธรรมของพระสงฆ์ให้เป็นที่พึงทางใจแก่ประชาชนส่วนใหญ่ก็มีข้อจำกัดมากผู้ที่เข้าไปอุปสมบทบางส่วนไม่มีความพร้อม และความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะชี้แนวทางที่ถูกต้องได้ และบางกรณีเมื่อบวชไปนาน ๆ ก็เกิดมีการกระทำให้สถาบันมัวหมอง หรือเข้าไปบวชเพื่อใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ส่วนตัว จึงเกิดการปฏิบัติกิจตามพิธีกรรมทางศาสนาที่ผิดแผกออกไปจนตกเป็นข่าววิพากษ์วิจารณ์กันทั่วไป ประชาชนเกิดความสับสนแยกแยะไม่ได้ว่าอะไรผิด อะไรถูก เป็นผลให้ขาดความเชื่อมั่นในศาสนา ลดความศรัทธาความเลื่อมใสลงเป็นลำดับ

๖. กระบวนการและเครื่องมือในการสืบทอดวัฒนธรรมบางส่วนไม่เหมาะสม

ระบบการศึกษาซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ สร้างความคิดค่านิยมและพฤติกรรมของคนไทยไปสู่ครรลองของความทันสมัยโดยไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกับพื้นฐานวัฒนธรรมของไทย ซึ่งทำให้เกิดความแปลกแยกบุคคลออกจากบริบททางสังคมที่ตนถือกำเนิด

มาโดยเฉพาะในชนบท นอกจากนี้ การศึกษายังเสริมสร้างการสืบทอดของวัฒนธรรมส่วนกลางไม่ให้ความสำคัญการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการศึกษายังไม่สามารถสืบทอด และถ่ายทอดปัทมฐานและระเบียบวินัยที่จะต้องมีการปรับตัว เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเท่าที่ควร นอกจากนี้บุคลากรผู้นำในการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนแหล่งกลางในการสืบทอด ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ศูนย์เยาวชน ศูนย์วัฒนธรรม ห้องสมุด ฯลฯ ยังไม่แพร่หลายไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ เฉพาะที่มีอยู่แล้ว การดำเนินงานก็ยังคงอยู่ในวงจำกัดขาดประสิทธิภาพและยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

๗. การอนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมทำได้ไม่ครอบคลุมและทั่วถึง

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และ/หรือประจำท้องถิ่น ที่จัดว่ามีคุณค่าสูงแก่การอนุรักษ์ โดยเฉพาะขนบธรรมเนียมประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุ ภาษาและวรรณกรรมในรูปแบบและหลักฐานอันหลากหลาย ซึ่งได้บรรจุและสั่งสมความรู้ ความหมาย และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่มีมาแต่อดีตให้คนรุ่นต่อมาได้เรียนรู้เพื่อรู้จักตัวเอง และมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทยโดยส่วนรวม สิ่งเหล่านี้กำลังสูญหายไป เนื่องจากขาดการเอาใจใส่ในการอนุรักษ์และส่งเสริมในทางที่ถูกที่ควร การขาดความเข้าใจในเรื่องความหมายและความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมเหล่านี้ ทำให้การอนุรักษ์และส่งเสริมเป็นไปได้เพียงการรักษาและซ่อมแซมแต่สิ่งที่เป็นรูปธรรม โดยหน่วยราชการเท่านั้น ซึ่งไม่อาจทำได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์และครอบคลุมทั่วถึง เนื่องจากขาดบุคลากรและงบประมาณ ประกอบกับวัฒนธรรมของไทยได้สั่งสมสืบทอดมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานกว่าหนึ่งพันปี ทำให้มีสิ่งที่เป็นมรดกทาง

วัฒนธรรมมากมายและกระจัดกระจายอยู่ทั่วทุกหัวระแหง นอกจากนี้ แนวความคิดและมาตรการที่จะทำให้ประชาชนสำนึกและมีส่วนร่วมอย่าง สำคัญในการพิทักษ์รักษาศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว ยังไม่ได้รับการส่งเสริม พัฒนาให้ถึงขั้นที่จะเป็นกำลังหลักในการดำรงรักษาทรัพย์เหล่านี้ไว้ได้ เต็มที่ควร

๘. ระบบและโครงสร้างการบริหารงานด้านวัฒนธรรม หย่อนประสิทธิภาพ กาสระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อ ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมยังอยู่ในวงจำกัดมาก

ระบบบริหารงานวัฒนธรรมของชาติในปัจจุบัน เป็นระบบที่ไม่มี ประสิทธิภาพและมีลักษณะครอบงำ กล่าวคือ หน่วยงานและองค์กรที่ กำหนดนโยบายและแผนวัฒนธรรมมีหลายระดับ ตั้งแต่แผนวัฒนธรรม แห่งชาติ แผนวัฒนธรรมของกระทรวงและแผนวัฒนธรรมระดับกรม ตลอดจนองค์กรที่ให้การสนับสนุนอีกหลายองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน อื่น ๆ ยังไม่มีประสิทธิภาพในการประสานนโยบายและแผนวัฒนธรรม แห่งชาติ หน่วยงานปฏิบัติขาดการประสานนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ต่างฝ่ายต่างทำ ขาดระบบการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชนซึ่ง เป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ อีกทั้งกฎหมาย เกี่ยวกับงานวัฒนธรรมไม่ทันสมัย มีช่องโหว่และไม่เอื้ออำนวยให้หน่วยงาน ที่รับผิดชอบสามารถดำเนินการอย่างจริงจังได้ ส่วนการดำเนินงานด้าน วัฒนธรรมนั้น ยังไม่เปิดโอกาสแก่องค์กรหรือบุคลากรในท้องถิ่น ซึ่งจะ สามารถเป็นกำลังในการดำเนินงานวัฒนธรรมของชาติได้เป็นอย่างดี เช่น สภาตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร ชุมรม คณะสงฆ์ และองค์กร ภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ ได้แก่ สมาคม มูลนิธิ ตลอดจนองค์กรต่างประเทศ และระหว่างประเทศ ซึ่งล้วนแต่มีกำลังความสามารถที่จะช่วยรับภาระใน การดูแลศิลปวัฒนธรรมได้ทั้งสิ้น

กรอบและทิศทางการดำเนินงานวัฒนธรรมแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

จากความเป็นมา สภาพปัจจุบันและปัญหาดังวิเคราะห์โดยสังเขปข้างต้น จะเห็นว่าวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดจากผลกระทบของการพัฒนาเศรษฐกิจ และระบบการบริหารงานวัฒนธรรม ดังนั้นการดำเนินงานวัฒนธรรมในอนาคต จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญอย่างน้อย ๒ ประการ คือ

ก. จะต้องทำให้เกิดภาวะสมดุล ระหว่างองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กล่าวคือ การพัฒนาใดๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงมิติทางวัฒนธรรมเป็นกรอบ และความคิดแม่บทในการพัฒนาให้ประสานสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมเน้นความเจริญอกงามทางจิตใจและคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ ให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติได้อย่างมีความสุข มีความเป็นอยู่สะดวกสบายอย่างพอเหมาะพอดี การใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีควรเลือกเฟ้นให้เกื้อกูลมนุษย์และสังคมโดยไม่สูญเสียดุลยภาพของสิ่งแวดล้อม

ข. จะต้องให้ประชาชนมีการเรียนรู้รกรากวัฒนธรรมดั้งเดิม เข้าใจพัฒนาการตามยุคสมัยและเข้าใจสภาพปัจจุบัน ตลอดจนแนวโน้มในอนาคตของโลก ทันกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม และสามารถตัดสินใจในการจะเก็บหรือจะทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิมของสังคมด้วยตัวของเขาเอง โดยที่หน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ในการเสนอแนะ ให้ข้อมูลและเผื่อระวังในกรณีที่เห็นภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นทางวัฒนธรรม ไม่มีหน้าที่และบทบาทในการครอบงำประชาชน

ดังนั้นช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) แผนวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงมีกรอบและทิศทางการดำเนินงาน ๑๔ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. เสริมสร้างค่านิยม และลักษณะนิสัยให้คนในชาติมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม มีความซื่อตรง มีความยุติธรรม และเคารพในจรรยาบรรณในอาชีพของตน รวมทั้งปรับปรุงข้อกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อถ่วงดุลในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม

๒. เน้นความสำคัญของสถาบันครอบครัว ระบบเครือญาติ และสถาบันชุมชน โดยการสร้างสื่อให้การศึกษา ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อป้องกันความแปลกแยกแตกร้างของสมาชิกทั้งในเมืองและชนบท

๓. ให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ภูมิปัญญาชาวบ้านอันเป็นรากฐานการดำเนินชีวิตให้ประชาชนเห็นคุณค่า ยอมรับและนำไปใช้ให้เหมาะสมและแพร่หลาย

๔. ส่งเสริมให้รัฐ และประชาชนเห็นคุณค่า และร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและมั่นใจแก่ประชาชนในการปรับปรนและตอบสนองกระแสวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล โดยวิธีการเผยแพร่ให้ความรู้และเน้นการรู้ความหมายรู้คุณค่าของวัฒนธรรมทั้งของเราเองและวัฒนธรรมอื่นอย่างเหมาะสม

๕. ขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมโดยรณรงค์ให้ประชาชนและภาคเอกชนตลอดจนหน่วยงานของรัฐ เห็นความสำคัญและตระหนักว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องของทุกคนที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน หน่วยงานของรัฐจะส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน บริการด้านความรู้ วิชาการและงบประมาณจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและในทำนองเดียวกัน หน่วยงานของรัฐจะขอความร่วมมือจากประชาชน และภาคเอกชนที่มีศักยภาพสูง ในการสนับสนุนงานวัฒนธรรมเช่นนั้น หรือร่วมมือกันจัดกิจกรรมด้วยความยอมรับนับถือ

๖. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ภายในประเทศ และระหว่างประเทศ โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นสื่อสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนหลาย ๆ รูปแบบด้วยการ เลือกพื้นศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ ทั้งในแง่ผู้รับและผู้ให้ และใช้วัฒนธรรมเป็นปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้าใจและภาพพจน์อันดีระหว่างประเทศ

๗. สร้างทัศนคติ ความรู้และความเข้าใจว่า สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเป็นสมบัติของทุกคนและมีผลต่อชีวิตและความเป็นอยู่โดยตรง ทุกคนมีหน้าที่ในการเสริมสร้างฟื้นฟูและดูแลรักษา

๘. เร่งสร้างความสำนึกว่า มรดกทางวัฒนธรรมของชาติเป็นสมบัติของทุกคนที่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบในการทำนุ บำรุง และดูแลรักษา นอกจากนั้นรัฐจะต้องให้การสนับสนุน กำหนดมาตรการในการบริหาร การจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และกำลังคนในการดำเนินงาน เพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสมและจริงจัง โดยเฉพาะในด้านการวิจัยและพัฒนา

๙. ประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่ดำเนินการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับการดำเนินงานวัฒนธรรมเพื่อให้เป้าหมายและวิธีการสอดคล้อง ส่งเสริม สนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม

๑๐. สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการที่ประชาชนจะได้ร่วมแสดงออก และได้รับความรู้ความเข้าใจ ความเพลิดเพลินเจริญใจ จากกิจกรรมทางวัฒนธรรมอันหลากหลายและทั่วถึง เพื่อขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมของประชาชน โดยการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมประจำภูมิภาคเพื่อแสดงกิจกรรมทางวัฒนธรรมให้เกิดความรู้ความเข้าใจในคุณค่า จนสามารถเชื่อมโยงสืบทอดวัฒนธรรมให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์จัดทำสื่อ จัดสถานที่แสดง เป็นต้น

๑๑. ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับ รากฐานวัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยบรรจุเนื้อหาวัฒนธรรมของท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้านไว้เป็นสาระในการเรียนรู้ทุกระดับ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความภูมิใจ ในมรดกทางความคิดและวัฒนธรรมที่เป็นรากเหง้าของประชาชนเพื่อให้เกิดการยอมรับ สืบทอด และเปลี่ยนแปลงให้สมสมัย

๑๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันทางพุทธศาสนา เป็นที่พึ่งทางจิตใจของประชาชนอย่างแท้จริงด้วยการจัดการศึกษาของสงฆ์ ปรับปรุงการปกครองคณะสงฆ์และการดูแลรักษาศาสนสมบัติ และศิลปกรรมในวัด โดยให้ประชาชนและสื่อมวลชนมีบทบาทในการแสดงออกและร่วมมือเพื่อการพัฒนาศาสนาให้เหมาะสมแก่กาลสมัย รวมทั้งดำเนินการอันเหมาะสมเพื่อยกระดับการยอมรับนับถือในศาสนาอื่น ๆ ด้วย

๑๓. ปรับปรุงองค์กรและประสิทธิภาพการบริหารงานวัฒนธรรม เพื่อให้สะดวกในการประสานนโยบายและแผนการดำเนินงาน รวมทั้งกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่องค์กรท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น ในฐานะเจ้าของวัฒนธรรม สร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสันทัดในงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๑๔. จัดทำระบบเครือข่ายข้อเสนอเทศทางด้านวัฒนธรรม เพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานให้ประชาชนเข้าใจ สามารถเลือกสรรตัดสินใจและปรับปรุงให้เหมาะสมในการดำเนินชีวิต เพื่อขยายผลในการเสริมสร้าง และโน้มน้าวให้เกิดการระดมความคิด ระดมทุน และระดมความร่วมมือในการดำเนินงานวัฒนธรรม ในกรณีนี้ รัฐจะต้องส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของสื่อมวลชนในด้านวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

๑. คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
๒. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๓๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวางแผนวัฒนธรรม
๓. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๓๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจร่างแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ
๔. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมากที่ ศธ ๑๓๐๒/๔๗๒๗๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒
๖. สำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมากที่ นร ๐๒๐๒/๒๐๕๘๐ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๒
๗. สำเนาหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนมากที่ นร ๐๙๑๐/๖๔๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒
๘. สำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๖๙ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๒

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานกรรมการ
๒. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	กรรมการ
๔. อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๕. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
๘. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	กรรมการ
๙. ศาสตราจารย์ ดร.ก่อ สวัสดิพานิชย์	กรรมการ
๑๐. ศาสตราจารย์ ดร.อดุล วิเชียรเจริญ	กรรมการ
๑๑. นายภาวาส บุญนาค	กรรมการ
๑๒. นายชงค์ วงษ์จันทร์	กรรมการ
๑๓. พันเอก ดร.ชินวุธ สุนทรสีมะ	กรรมการ
๑๔. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี	กรรมการ
๑๕. ศาสตราจารย์ ดร.พัทธา สายหนู	กรรมการ
๑๖. ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ	กรรมการ
๑๗. เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

สำเนา

คำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ที่ ๑๗/๒๕๓๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรม

ตามคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรมนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สอดคล้องกับนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ สมควรกำหนดหน้าที่และปรับปรุงคณะกรรมการเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๒ จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๔๑/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรมใหม่ให้มีหน้าที่ ดังนี้

๑. วางแผนวัฒนธรรมของชาติ

๒. ประสานแผนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีบทบาท หน้าที่ ในการดำเนินงานวัฒนธรรม

คณะกรรมการประกอบด้วย

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานอนุกรรมการ
๒. เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
๓. อธิบดีกรมการศาสนา	รองประธานอนุกรรมการ

๔. อธิบดีกรมศิลปากร	รองประธานอนุกรรมการ
๕. พันเอก ดร.ชินวุธ สุนทรสีมะ	อนุกรรมการ
๖. รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (นายสมคิด โชติกวีนิษฐ์)	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ ของชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๙. เลขาธิการกรม กรมศิลปากร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการศาสนา หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการกองวิชาการ กรมวิเทศสหการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการกองวิจัยและประเมินผล กรมการ พัฒนาชุมชน หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการกองโครงการสังคม สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

๑๗. ผู้อำนวยการกองงบประมาณฝ่ายการศึกษา สำนักงานงบประมาณ หรือผู้แทน อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน อนุกรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนงานเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ หรือผู้แทน อนุกรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน กรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนากิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน อนุกรรมการ
๒๒. เลขาธิการกรม กรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน อนุกรรมการ
๒๓. ผู้อำนวยการกองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย หรือผู้แทน อนุกรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อนุกรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการกองวัฒนธรรมสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อนุกรรมการ
๒๗. เลขาธิการกรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการกองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อนุกรรมการและเลขาธิการ
๒๙. นักวิชาการวัฒนธรรม กองวิจัยและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

๓๐. นักวิชาการวัฒนธรรม กองวิจัยและวางแผน อนุกรรมการและผู้ช่วย
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๒

ลงชื่อ สกฤต ศรีพรหม

(นายสกฤต ศรีพรหม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

ม.ล. เตชะ

(นายกาฬ เตชะจันทร์)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961119356

สำเนา
คำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
ที่ ๒๘/๒๕๓๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจร่างแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ

ตามคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๓๒ แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรมขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติและประสานแผนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานวัฒนธรรมนั้น

คณะกรรมการดังกล่าวได้ประชุมพิจารณางานที่จะต้องดำเนินการแล้วมีความเห็นว่าการที่จะจัดทำแผนวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วได้นั้น จำเป็นต้องมีคณะกรรมการเฉพาะกิจ (คณะทำงาน) เพื่อทำหน้าที่จัดทำร่างกรอบทิศทางและร่างแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) หรืองานอื่น ๆ ที่คณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรมมอบหมายเสนอต่อคณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรมพิจารณา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๒ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจร่างแผนวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้น คณะกรรมการประกอบด้วย

๑.	รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
(นายสมคิด โชติกวณิชย์)	ประธานอนุกรรมการ
๒.	ผู้อำนวยการกองวิจัยและแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
๓.	ผู้ทรงคุณวุฒิ ครึ่งละจำนวน ๕ ท่าน	อนุกรรมการ
๔.	ผู้แทนกองโครงการสังคม
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕.	ผู้แทนกองนโยบายและแผนงานเยาวชน
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและ
ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๖.	ผู้แทนสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	อนุกรรมการ
๗.	ผู้แทนฝ่ายวางแผนโครงการและพัฒนาการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๘.	ผู้แทนสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย	อนุกรรมการ
๙.	ผู้แทนสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
(ในพระบรมราชูปถัมภ์)	อนุกรรมการ
๑๐.	ผู้แทนมูลนิธิหมู่บ้าน	อนุกรรมการ
๑๑.	ผู้แทนกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑๒.	ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการกรม กรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๑๓.	ผู้แทนกองแผนงาน กรมการศาสนา	อนุกรรมการ
๑๔.	ผู้แทนกองนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๕.	ผู้แทนกองวัฒนธรรมสัมพันธ์
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๖.	ผู้แทนกองส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ

๑๗. ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการกรม
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑๙. หัวหน้างานวิจัยและประเมินผล
กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๐. หัวหน้างานข้อมูลและสถิติ
กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๑. หัวหน้างานวางแผนและโครงการ
กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒๒. นักวิชาการวัฒนธรรม
กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒๓. นักวิชาการวัฒนธรรม
กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นักวิชาการวัฒนธรรม
กองวิจัยและวางแผน
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๒

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๒

ลงชื่อ สกุล ศรีพรหม

(นายสกุล ศรีพรหม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

สกัล ๖๕

(นายกาซัก เต๊ะขันหมาก)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕

**ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมให้ข้อเสนอแนะ
ในการจัดทำรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ
(พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)**

๑. ดร.พระมหาประยูร มีฤกษ์ (ธมฺมจิตฺโต)	วัดประยูรวงศาวาส
๒. ศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สายบุญ	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๓. ศาสตราจารย์ ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๔. ศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. รองศาสตราจารย์ ศรีสักร วัลลิโภดม	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๖. รองศาสตราจารย์ ธนู บุญยรัตพันธุ์	วิทยาลัยครูจันทระเกษม
๗. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ทูนพิศ
อมาตย์กุล	สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา
ชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณี วงษ์เทศ	คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดำรง วงศ์อุปราชา	คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงคุณ อັตถการ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๒. ดร.กำแหง สถิรกุล	ทบวงมหาวิทยาลัย
๑๓. ดร.เย็นใจ เลานวนิช	สำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. ดร.ธีรวัฒน์ ณ บ่อมเพชร	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวาพร ฐิตะฐาน	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
๑๖. ดร.พรชัย สุจิตต์	สำนักข่าวสารอเมริกัน
๑๗. ดร.โกวิท วงศ์สุรวัฒน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๘. ดร.เฉลิมว มณีเลิศ	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี

๑๙. นายสุจิตต์ วงษ์เทศ
๒๐. นายสมาน ชาติผานันท์
๒๑. นายธรรมเกียรติ กันอริ
๒๒. นายสุวิทย์ สุนานนท์
๒๓. นายสัมฤทธิ์ ลือชัย
๒๔. นางชลลดา วงศ์วิชัย
๒๕. ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง
๒๖. นายสมุทรร วรณพงษ์
๒๗. รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี พงษ์พิศ
๒๘. นายสมพงษ์ พัดปุย

หนังสือศิลปวัฒนธรรม

หนังสือพิมพ์มติชน

วิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยาลัยครูจันทระเกษม

เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

รองเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาชนบท มูลนิธิหมู่บ้าน

มูลนิธิดวงประทีป

สำเนา

ด่วนมาก

ที่ ศธ ๑๓๐๒/๔๗๒๗๓

กระทรวงศึกษาธิการ

กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

เรื่อง กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) จำนวน ๘๐ ชุด

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของชาติ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรม อันมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นฝ่ายเลขานุการ ประสานงานการกำหนดแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติ โดยการจัดทำแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) เป็นการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔) ซึ่งจะสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำไปบรรจุเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

บัดนี้ คณะกรรมการวางแผนวัฒนธรรม ได้จัดทำกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) เสร็จแล้ว และคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีมติให้ความเห็นชอบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อ

๑. พิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วมอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำไปบรรจุเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

๒. แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรับทราบ และนำไปเป็นกรอบในการวางแผนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับหน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ พลเอก มานะ รัตนโกเศศ

(มานะ รัตนโกเศศ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กองวิจัยและวางแผน

โทร. ๒๑๔๑๓๓๘

สำเนาถูกต้อง

มลิศ ๔ ง

(นายกาซัก เตชะขันหมาก)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕

สำเนา

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๒๐๒/๒๐๕๘๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.๑๐๓๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๒

เรื่อง กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่ ศธ ๑๓๐๒/๔๗๒๗๓
ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๑๐/๖๔๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม
๒๕๓๒

ตามที่ได้เสนอเรื่อง กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ
(พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๒ เห็นชอบ
ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
ลงชื่อ อนันต์ อนันตกุล
(นายอนันต์ อนันตกุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๒๘๒๕๘๔๔

สำเนาถูกต้อง

กสอ กง

(นายกาศึก เต๊ะชันหมาก)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕

สำเนา

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๙๑๐/๖๕๔๘

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒

เรื่อง กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ ด่วนมาก ที่ นร
๐๒๐๒/๑๘๘๙๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้ส่งกรอบและทิศทางแผน
วัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) ของกระทรวงศึกษาธิการ
ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ดัง
ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของกรอบและทิศทาง
แผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๓๙) ของกระทรวงศึกษาธิการ
ที่เน้นความสำคัญของการนำมิติทางวัฒนธรรมเป็นกรอบความคิดแม่บท
ในการพัฒนา การอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาศิลปวัฒนธรรม และการส่งเสริม
ให้ประชาชนเรียนรู้รากฐานของวัฒนธรรม ซึ่งหลักการดังกล่าวมีความ
สอดคล้องกับแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

ด้านการส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๓๙)

อนึ่ง เพื่อให้กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติดังกล่าว มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เห็นควรให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเพิ่มเติมกรอบและทิศทางการดำเนินงานให้ครอบคลุมในด้านการส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของสื่อสารมวลชนด้านวัฒนธรรม การบริหารและการจัดการมรดกทางศิลปวัฒนธรรม และการส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาในด้านนี้ไว้ด้วย

๒. เห็นชอบให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนรับทราบกรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙) และนำไปเป็นกรอบในการวางแผนดำเนินงานด้านวัฒนธรรมต่อไป ตามข้อเสนอของกระทรวงศึกษาธิการ
จึงเรียนมาเพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

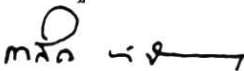
ลงชื่อ พิสิฐฐ ภัคเกษม

(นายพิสิฐฐ ภัคเกษม)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กองโครงการสังคม

โทร. ๒๘๑๖๓๒๙, ๒๘๑๖๖๓๑

สำเนาถูกต้อง

(นายกาสิก เต๊ะขันหมาก)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕

สำเนา

ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๖๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๒

เรื่อง กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๓๙)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนมาก ที่
ศธ ๑๓๐๒/๔๗๒๗๓

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนมาก ที่
นร ๐๙๑๐/๖๔๔๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอเรื่อง กรอบและทิศทางแผน
วัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๓๙) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้
เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความ
ละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๒ เห็นชอบ
ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยให้รับข้อสังเกตของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวในการ
ปฏิบัติด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ
ลงชื่อ อนันต์ อนันตกุล
(นายอนันต์ อนันตกุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๒๘๒๕๘๔๔

สำเนาถูกต้อง

กสิณ หนึ่ง

(นายกาซัก เตชะชั้นหมาก)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๕

๑๑๗๐๓

ศธ
๑๓
๕/๒๕๓๕

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
กรอบและทิศทางแผนวัฒนธรรม
แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๙)

